

specifikace: K řízení o vydání majetku převedeného neplatnou smlouvou uzavřenou dle ust. § 289 IZ do majetkové podstaty dlužníka, zahájenému insolvenčním věřitelem proti nabyvatelům majetku, jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 159 odst. 1 písm. f) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 289 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

XY INS XY
101 VSPH 876/2020
XY ICm XY/XY

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze, jako soud nadřízený, rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců JUDr. Radky Šimkové a JUDr. Jiřího Karety v právní věci

žalobce: **M. Š.**

proti

žalovaným 2) **Karsit Agro, a.s.**, IČO 648 29 642,
sídlem 544 55 Dubenec 34,

3) **UNIAGRO, s.r.o.**, IČO 474 73 878,
sídlem 551 01 Zadloňov 48,

o vydání nemovitých věcí,
vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod spisovou značkou XY ICm XY/XY,
o určení věcné příslušnosti,

takto:

- I. K projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Okresnímu soudu v Náchodě.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou dne 19. srpna 2020 Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „předkládající soud“) v insolvenční věci dlužníka XY, spol. s r. o. se žalobce, coby přihlášený insolvenční věřitel, domáhal proti žalovanému insolvenčnímu správci (dále též „správce“) a žalovaným 2) a 3) (dále též společně „nabyvatelé“) určení neplatnosti kupních smluv, uzavřených dne 27. května 2020 a dne 4. června 2020, jimiž byly zpeněženy mimo dražbu dle pokynů zajištěných věřitelů tam podrobně označené věci, zahrnuté do majetkové podstaty. Touž žalobou žalobce současně uplatnil proti nabyvatelům návrh na vydání nabytých věcí do majetkové podstaty dlužníka.

Předkládající soud usnesením ze dne XY 2020, č. j. XY ICm XY/XY-XY, vyloučil k samostatnému projednání a rozhodnutí žalobní návrhy týkající se určení neplatnosti obou shora citovaných kupních smluv. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 5. prosince 2020.

Dne 14. prosince 2020 předložil předkládající soud Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí o věcné příslušnosti soudu podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) zbývající žalobní návrhy, tj. návrh, aby žalovaný 2) vydal do majetkové podstaty movité a nemovité věci nabyté kupní smlouvou ze dne 4. června 2020, a návrh, aby žalovaný 3) vydal do majetkové podstaty nemovité věci nabyté kupní smlouvou ze dne 27. května 2020, a to s odůvodněním, že spory o vydání věcí do majetkové podstaty nejsou incidenčním sporem a k jejich projednání a rozhodnutí jsou věcně příslušné okresní soudy dle ust. § 9 odst. 1 o.s.ř.

Účastníci řízení se k názoru předkládajícího soudu nevyjádřili, ač byli k podání vyjádření vyzváni přípisem předkládajícího soudu ze dne 2. listopadu 2020.

Dle ust. § 7 insolvenčního zákona č.182/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů (dále jen IZ) nestanoví-li tento zákon jinak, nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.

Dle ust. § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný, přičemž pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.

Dle ust. § 11 odst. 2 o. s. ř. je-li místně příslušných několik soudů, může se řízení konat u kteréhokoli z nich.

Dle ust. § 7a IZ krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně a) v insolvenčním řízení, b) v incidenčních sporech, c) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla porušením povinnosti podat insolvenční návrh, d) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu, a e) ve věcech vyplývajících z právních vztahů mezi dlužníkem a insolvenčním správcem týkajících se majetku patřícího do dlužníkovy majetkové podstaty.

Dle § 9 odst. 1 o. s. ř. nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.

Dle ust. § 159 odst. 1 písm. f) IZ incidenčními spory jsou spory o platnost smluv, kterými došlo ke zpeněžení majetkové podstaty prodejem mimo dražbu.

Dle ust. § 289 odst. 1 IZ může insolvenční správce prodej mimo dražbu uskutečnit se souhlasem insolvenčního soudu a věřitelského výboru. Při udělení souhlasu může insolvenční soud stanovit podmínky prodeje. Dokud není souhlas insolvenčním soudem a věřitelským výborem udělen, nenabývá smlouva o prodeji mimo dražbu účinnosti. Souhlas insolvenčního soudu a věřitelského výboru není nutný k prodeji věcí bezprostředně ohrožených zkázou nebo znehodnocením, jakož i věcí běžně zcizovaných při pokračujícím provozu dlužníkovy podniku.

Dle ust. § 289 odst. 2 IZ při prodeji mimo dražbu lze kupní cenu stanovit pod cenu odhadní. Insolvenční správce přitom přihlédne i k nákladům, které by jinak bylo nutné vynaložit na správu zpeněžovaného majetku.

Dle ust. § 289 odst. 3 IZ platnost smlouvy, kterou došlo ke zpeněžení prodejem mimo dražbu, lze napadnout jen žalobou podanou u insolvenčního soudu nejpozději do 3 měsíců ode dne zveřejnění smlouvy v insolvenčním rejstříku. Platnost smlouvy, kterou došlo ke zpeněžení prodejem mimo dražbu, lze napadnout žalobou podanou u insolvenčního soudu i po uplynutí lhůty podle věty první, nebyl-li nabyvatel v dobré víře.

Jak dále vyplývá např. z usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. listopadu 2014, sp. zn. 29 ICdo 79/2014, řízení o určení neplatnosti smlouvy, kterou došlo ke zpeněžení majetkové podstaty mimo dražbu dle ust. § 289 IZ, jde o incidenční spor ve smyslu ust. § 159 odst. 1 písm. f) IZ.

V daném případě se žalobce coby jeden z insolvenčních věřitelů dlužníka domáhal určení neplatnosti kupních smluv, jimiž došlo ke zpeněžení majetku spadajícího do majetkové podstaty dlužníka prodejem mimo dražbu. V tomto rozsahu se nepochybně jedná o incidenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je věcně příslušným insolvenční soud ve smyslu ust. § 7a písm. b) ve spojení s ust. § 159 odst. 1 písm. f) IZ. Vrchní soud v Praze nicméně sdílí názor předkládajícího soudu, že k projednání části žaloby, jíž se žalobce proti žalovaným 2) a 3) jakožto nabyvatelům zpeněženého majetku domáhá vydání nemovitostí, které byly předmětem neplatností napadených kupních smluv, zpět do majetkové podstaty dlužníka, již věcná příslušnost krajských soudů dána není, a to navzdory tomu, že úspěšnost takového žalobního požadavku na výsledku sporu o neplatnost kupních smluv vedeného dle ust. § 289 odst. 3 IZ bezprostředně závisí. Spory o vydání věcí nabytých neplatnou smlouvou o zpeněžení majetku náležejícího do majetkové podstaty totiž nejsou zařazeny do taxativního výčtu incidenčních sporů uvedeného v ust. § 159 odst. 1 IZ a nejsou zahrnuty ani v ust. § 9 odst. 2 o. s. ř. Z tohoto důvodu předkládající soud rovněž postupoval v souladu s ust. § 112 odst. 2 o. s. ř., když věc v rozsahu, ve kterém se žalobce proti žalovaným domáhal určení neplatnosti kupních smluv, jejichž předmětem bylo zpeněžení majetku dlužníka prodejem mimo dražbu, vyloučil k samostatnému projednání a rozhodnutí.

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený tedy rozhodl, že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy (bod I. výroku).

Zároveň pak Vrchní soud v Praze podle ust. § 104a odst. 6 o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Okresnímu soudu v Náchodě jako soudu věcně příslušnému (bod II. výroku), přičemž vycházel z ust. § 88 písm. b) ve spojení s § 11 odst. 2 o. s. ř.

Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci řízení a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.). Není ale vyloučeno, aby se soud, jemuž byla věc postoupena jako soudu věcně příslušnému, zabýval případně otázkou své místní příslušnosti (§ 104a odst. 6 věta za středníkem o. s. ř.).

Poučení: proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

V Praze dne 13. ledna 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu